Korespondenční volba: Proti Ústavě ČR. Valí se to ze všech stran

- CZ24 News | 7. května 2022

ČESKO: Zavedení možnosti hlasovat ze zahraničí korespondenčně by bylo podle ústavního právníka Jana Kudrny v rozporu s ústavními požadavky a dost možná by tak podle něj senátní návrh, budící velké rozpaky ve Sněmovně nejen u opozice, ale i u části koaličních poslanců, mohl v případě schválení skončit u Ústavního soudu. „V ústavě jsou naprosto jasně napsané hodnoty, že volby jsou osobní, tajné a svobodné… Bavíme se, že je každému jasné, že pro nějaké tisíce lidí ústavní pravidla nebudou platit…“ podotkl právník pro ČRo. Napětí je cítit i mimo Sněmovnu už nyní. Vzpomenuta byla kampaň „Přemluv bábu!“

Ústavní právník Jan Kudrna míní, že by možnost korespondenční volby znamenala, že nebudou dodrženy požadavky, které Ústava ČR a Listina základních práv a svobod klade na volby a samotné hlasování. „Ústavní dokumenty vyžadují, aby za prvé byla volba osobní, za druhé má být zaručena tajnost hlasování a volba má být svobodná,“ upozornil ve Dvaceti minutách Radiožurnálu.

Kromě této kolize s Ústavou ČR a Listinou základních práv a svobod by při zavedení korespondenční volby Kudrna viděl problém i v odstranění důvěry v takovýto volební proces. Upozorňuje, že tento proces má být verifikovatelný a má být „pro každého pochopitelný a bez nějakých větších pochybností“.

Ty by přitom mohly být oprávněné. Ústavní právník to dokládá na požadavku, aby se volič odebral za plentu, kde sám rozhoduje, koho bude volit, což u korespondenčního hlasování samozřejmě nebude. Ovlivňovat prostřednictvím korespondenční volby pak mohou voliče ostatní členové rodiny či se může stát, že se projeví i korupční chování.

Obchody s hlasy dle právníka korespondenční volba akorát „usnadní“.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘISPĚT

Korespondenční hlasování si nepřeje ani část koalice

To, že by korespondenční hlasování mohlo přinést mnohá úskalí, zmiňuje i sněmovní opozice, které se v tomto týdnu povedlo z programu pléna Sněmovny bod zabývající se touto potenciální změnou odstranit. Stalo se tak poté, co mimořádná schůze Poslanecké sněmovny trvala z úterý na středu téměř 24 hodin.

Vládní většina po této dlouhé obstrukci opozičního hnutí ANO a SPD z programu stáhla kromě návrhu na zavedení korespondenční volby také jednání o zrušení EET, a zpřísnění střetu zájmů.

Opozici navíc tajně podporuje i část vládních stran. Jak jsme vás již informovali, v kuloárech se dosti proslýchá, že je v této otázce koalice značně rozpolcená.

„Vůle ke korespondenční volbě u poslanců ODS není moc vysoká, stejně jako v případě lidovců. Stojí o to hlavně STAN, Piráti a TOP 09, spoléhají na neziskovky, že by jim u korespondenční volby zpracovaly třeba domovy důchodců a školy. Každopádně hlavně ODS a lidovci to moc nechtějí, vůle koalice jako celku je malá, netouží po tom. Jinak kdyby chtěli, můžou ve Sněmovně opozici zašlapat do země. Jenže oni v tomto případě nechtěli," popsal zdroj PL situaci ve Sněmovně.

Někteří koaliční poslanci dokonce podle zdroje Parlamentních Listů dokonce chodili za opozicí a v obstrukcích ji podporovali. „Dělejte s tím něco, my to nechceme! Budete, doufám, obstruovat…" měli žádat opozici samotní koaliční poslanci.

V případě schválení senátního návrhu zřejmě rozhodne Ústavní soud

V případě schválení senátního návrhu by navíc podle Kudrny mohlo vše skončit i návrhem na ústavní přezkum. Jak by dopadl, netuší. „V ústavě jsou naprosto jasně napsané hodnoty, že volby jsou osobní, tajné a svobodné. A my se tady otevřeně spolu bavíme o tom, že je každému jasné, že pro nějaké tisíce lidí ústavní pravidla nebudou platit. Jestli Ústavní soud řekne a nějakým způsobem vyloží, že to nevadí, anebo řekne, že to vadí, to nedokážu říct," uvedl ústavní právník pro Radiožurnál.

Čistě právní kolizi by podle něj mohlo vyřešit to, že by byly odlišné požadavky na občany volící na území České republiky a mimo ní. Pro volby probíhající mimo území České republiky by tak mohla Listina základních práv a svobod obsahovat „přiměřený" výňatek požadavků, kterými dnes ústava vyžaduje, aby byly volby osobní, tajné a svobodné. „To řešení by nebylo ideální, protože by si někdo samozřejmě zase mohl klást otázku, proč tedy máme dvojí pravidla. Ale bylo by to řešení alespoň formálně právně čisté a byl by, řekl bych, od té věci takříkajíc pokoj," podotkl Kudrna.

Korespondenční hlasování naráží na odpor i mimo Sněmovnu už nyní

Právník a někdejší poslanec Zdeněk Koudelka (Trikolora) míní, že by zavedení korespondenčního hlasování bylo zásahem do „filozofie volebního práva a demokracie", který by zvýšil sepětí občanů v cizině se státem, zároveň by ale zjednodušil možnost volby těm, kteří v Česku nežijí.

„Stát nelze stavět na občanech-turistech v zahraničí, ale na těch, kteří na jeho území žijí, platí daně, vytvářejí jeho bohatství a v případě potíží se účastní jeho strastí," podotýká k tomu a ukazuje, že zahraničním občanům neumožnila Velká Británie hlasovat ani v otázce brexitu, což bylo správné, jelikož by pak možná rozhodli „britští občané žijící v Bruselu, živící se přímo v bruselských úřadech Evropské unie".

Moc ve státě má dle Koudelky vycházet z těch, kteří „jsou této moci podrobeni, a ne z ciziny".

Problém by mohl podle politika být i s tajností hlasování, což dokládá na příkladu známého předvolebního videa. „Z roku 2010 je znám případ videa Přemluv bábu! Marthy Issové a Jiřího Mádla vyzývající k tlaku mladých na prarodiče kvůli jejich volebnímu rozhodnutí. Při zavedení korespondenčního hlasování část občanů bude vystavena tlaku. Jejich volební rozhodnutí nebude svobodné. A svoboda odlišuje skutečné volby od pseudovoleb v totalitních státech," varuje.

„Změny, které samy o sobě neumoří demokracii, mohou ve svém součtu znedůvěryhodnit volby, tedy legitimitu držitelů moci v demokracii. Negativa korespondenčního hlasování převažují nad přínosy," shrnuje Koudelka.

Sledujte nás na Telegramu: t.me/cz24news

ZDROJ